

GUDESTJENESTE MED NATTVERD

Fjellhamar kirke 24. juni 2018

Matteus 7, 21 – 27

PREKEN

SLÅTT AV UNDRING

Dagens prekentekst er avslutningen av bergprekenen, Jesu lengste og mest kjente tale. Den går over hele tre kapitler i Matteus 5-7 og er en vakker, sterk og radikal utleggelse av Guds vilje og å leve i tråd med den. Den avrundes i den gylne regel: ”*Alt dere vil at andre skal gjøre mot dere, det skal dere gjøre mot dem. For dette er loven og profetene.*” Etter dette kommer avslutningen av bergprekenen hvor Jesus sa dette, Matteus 7,21-27:

Ikke enhver som sier til meg: ‘Herre, Herre!’ skal komme inn i himmelriket, men den som gjør min himmelske Fars vilje. ²¹ Mange skal si til meg på

den dagen: ‘Herre, Herre! Har vi ikke profetert ved ditt navn, drevet ut onde ånder ved ditt navn og gjort mange mektige gjerninger ved ditt navn?’ ²² Da skal jeg si dem rett ut: ‘Jeg har aldri kjent dere. Bort fra meg, dere som gjør urett!’

²³ Hver den som hører disse mine ord og gjør det de sier, ligner en klok mann som bygde huset sitt på fjell. ²⁴ Regnet styrtet, elvene flommet, og vindene blåste og slo mot huset. Men det falt ikke, for det var bygd på fjell.

²⁵ Og hver den som hører disse mine ord og ikke gjør det de sier, ligner en uforstandig mann som bygde huset sitt på sand. ²⁶ Regnet styrtet, elvene flommet, og vindene blåste og slo mot huset. Da falt det, og fallet var stort.»

²⁷ Da Jesus hadde fullført denne talen, var folket slått av undring over hans lære, ²⁸ for han lærte dem med myndighet og ikke som deres skriftlærde.

Folket var slått av undring over hans lære. Det kan jeg skjønne. Bare av å lese bergprekenen eller bare denne avslutningen kjenner jeg på det samme. Slått

av undring, grepet av hans ord, av noe stort som løfter meg opp. Tenk hvordan det hadde vært og hørt han. Stemmen hans, sett han og øynene hans mens han talte. Merket hjertet og gudsnærværet som slo og bevet bak alt han sa. Men vi kan ane det, merke det, og gripes av det her i dag også.

Å GJØRE RETT

Ikke enhver som sier Herre, Herre, men den som gjør min himmelske Fars vilje, skal komme inn i himmelriket. Poenget Jesus vil ha frem er tydelig så det holder: Det nytter ikke bare å ha det kjeften. La beina snakke, som en idrettsutøver kunne sagt. Det vi gjør, det livet vi faktisk lever, er viktigere enn hva vi sier og mener. Veien inn i himmelriket går ikke via de rette ordene og tiltalene, men gjennom handling, og etterleve vår himmelske Fars vilje. Poenget er ikke å si at ord og meninger/holdninger, er uvesentlige og uviktige. Jesus har tidligere i bergprekenen sagt mye om betydningen av ordene vi sier og ikke sier, og har jo selv undervist med ord om Guds vilje. Poenget er at ordene må settes ut i livet, i handling, ellers blir det tomme ord. Det

vi gjør med ordene fra Jesus om Guds vilje er viktigere enn å bare si dem. Liv og lære må følges av. Ordenes mening ligger i etterlevelsen av dem.

Jesus brukte som advarende eksempel de som sier herre, herre, og ved Jesu navn profeterte, drev ut onde ånder og gjorde mektige gjerninger. Jeg tror ikke Jesus vil profetier, demonutdrivelser eller mektige gjerninger til livs. At karismatikere bare har det i kjeften. Jeg er kritisk til Svein Magne Pedersen. Men ikke fordi han ber for syke, men for pengenes rolle. I de to påfølgende kapitlene i Matteus gjør Jesus selv mange undere og mektige gjerninger. Men selv det som vi mennesker tenker mest av alt er Guds verk og vilje; profeti, helbredelser, mektige gjerninger, kan bomme på Guds vilje. Også det spektakulære og overnaturlige er tvetydig, og kan gjøres uten å være i tråd med Guds hjerte og vilje. Jeg tror vi finner en nøkkel i det siste Jesus sa til disse: Jeg har aldri kjent dere. Bort fra meg, dere som gjør hva? Gjør urett. Å gjøre rett, ikke urett, er Guds hjerte. I bergprekenen har Jesus undervist om å være salt og lys og følge Guds bud, om drap og sinne, om

ekteskap, skilsmisse og begjær, om å sverge, om å gjengjelde ondt med godt og elske sine fiender, om i det skjulte å gi til fattige, faste og be, om ikke å samle seg skatter på jorden og tjene Mammon, om å legge bort bekymringer og søke først Guds rike, om ikke å dømmes, og gjøre mot andre det du vil de skal gjøre mot dem. Å etterleve dette, å gjøre rett og ikke gjøre urett, det er veien inn i Guds rike. Profeter, driv ut onde ånder og gjør mektige gjerninger, gjerne også. Men basisen ligger i å gjøre rett og ikke urett.

FORANKRING TRUMFER FASADE

Så fortsetter Jesus med et bilde fra sitt eget håndverk som snekker. Å bygge hus på god grunn. Den siste uka faktisk har jeg for første gang gjort akkurat det. Jeg skal bygge meg et uthus, en vedbod, på hytta, og startet med grunnmuren. På nettet fant jeg en beskrivelse av hvordan dette må gjøres. Først må man grave en grube der hytta skal stå. Gjerne ned til fjell, eller som jeg gjorde, en meter ned for så å fylle det med grovpukk, singel og subus med fiberduk i bønn. Så avrette og komprimere, og støpe en nøye tilmålt ringmur som

er i vater alle veier og har rette vinkler overalt. En liten skjevhet i grunnarbeidet forplanter seg og forsterkes i resten av bygget. Slurv og unøyaktighet her kan koste dyrt. Det er fundamentet som avgjør hvor solid uthuset blir og hvor lenge det varer. Hva hjelp er det å lese denne beskrivelsen hvis jeg ikke gjør som den sier? Det er jo bare dumt.

Det er lett for oss å bli opptatt av fasaden og interiør enn fundamentering. Vil vi ha en annen farge på veggen så er jo selve malingsstrøket som gir den synlige endringen bare en liten del av jobben. Å ta all jobben med å skrape, sparkle, pusse og grunne, før man legger glasuren og maler med fargen man vil ha, kan være fristende å la være eller minimalisere. Det er utallig magasiner å få kjøpt om fasade og interiør, men veldig få om fundamentering og grunnarbeid. Ofte kan det bygget som er dårlig i grunnen se bedre ut enn det som har solid fundamentering. Det en sparer på det som ikke syns, kan en jo bruke på å få en enda finere og imponerende fasade.

Men når høst- og vinterstormene kommer, når regnet styrter ned og elvene flommer så er det fundamenteringen som teller og bærer. Hvilken forankring har vi gitt huset vårt, hvilken forankring har vi for livet vårt? For det er det som avgjør hvordan vi står i møte med livets og dødens uvær og stormer.

Kjetil Gilberg, pastor i Kraftverket menighet, skrev noe så treffende om dette i VL på fredag, at jeg vil låne hans ord her:

Gud er død. Gud lever riktig nok som en subjektiv størrelse i manges liv. Men som en objektiv og integrert del av samfunnet er Gud død for lenge siden. I tiden før elektrisitet, moderne transportmidler og månelandinger befant Gud seg i sentrum av samfunnet. Alle visste de var skapt og elsket av Gud. Alle visste at de var del av en stor fortelling, de visste hvor de kom fra og hvor de var på vei. Dette ga livet mening utover hva de oppnådde som enkeltindivider.

I dag er livet på mange måter enklere. Men vi har mistet den grunnleggende forankringen utenfor oss selv. Det finnes ikke lenger en objektiv begrunnelse

for vår eksistens, vi må selv gi livet mening. Vi tilhører kun den historie vi klarer å skape selv. Penger, suksess, utseende, familie og karriere definerer oss.

Dette medfører et press på at vi skal prestere. Vi vil være gode foreldre/besteforeldre, og flinke på jobb. Vi skal være slanke, populære og verdensvante. Dette har ført til at WHO regner stress som den største helsefaren i vårt århundre. I Sverige har de funnet ut at hver generasjon er trøttere enn den forrige. De fleste som føler seg utbrente er under 30 år, og dette medisineres i et omfang vi hittil ikke har kunnet forestille oss. Før ble man gammel og utslitt, nå er vi unge og utbrente. ....

Jesus advarer mot overfladiskhet i troen og livet. Ikke alle som påberoper seg å kjenne Gud er en del av Guds rike, også troen kan bli noe man skal prestere og skryte av. Men fine fasader og smarte innredninger kan ikke redde noen fra livets mange stormer. Det avgjørende er hva livet er festet til. Den kloke har festet livet til noe utenfor seg selv,

noe sterkere. Bare ved å feste vår lit til Gud kan vi bli stående i alle slags påkjenninger, også når det stormer som verst.

Et fast punkt. Alle trenger et sted å hvile. Et sted der vi er elsket og akseptert uavhengig av våre prestasjoner. Heldig er den som har oppdaget at Gud likevel ikke er død, men lever midt i alt vårt strev og alle våre bekymringer.

NÅDE OG GJERNINGER

Så langt takk til Kjetil Gilberg.

Jesus startet bergprekenen med saligprisningene som uten forbehold erklærer Guds rike for de som ingenting er. Men hvordan avslutter han sin mest radikale utleggelse av Guds vilje? Ikke med at det er ikke så farlig, med nåde. Men med å vektlegge at vi ikke bare må høre men gjøre og etterleve hans ord. Her er det en spenning mellom den uforbeholdne og nådefulle tilsigelsen av frelsen og kravet om å gjøre og leve ut Guds vilje. Sist søndag hørte vi lest en av de sterkeste tekstene om nåde fra Efeserbrevet 2: *”Av nåde er dere frelst, ved tro. Det er ikke deres eget verk, men Guds gave. Det hviler ikke på gjerninger, for at ingen skal skryte av*

seg selv. For vi er hans verk, skapt i Kristus Jesus til gode gjerninger, som Gud på forhånd har lagt ferdige for vi skulle vandre i dem.”

Denne spenningen, eller dynamikken mellom tro og gjerninger, hører selve evangeliet til, for den finner vi hos Jesus selv. Så når vi følger Paulus gode råd som vi hørte lest fra 1 Kor 3 om å ikke legge noen annen grunnvoll enn Jesus Kristus, så bygger vi klokt, vi bygger trygt og sterkt i møte med livets og dødens stormvær. Vi bygger på han som er radikalt full av nåde, kjærlighet og tilgivelse til selv det verste i oss. Og vi bygger på han som av kjærlighet og i dypt alvor ser oss inn i øynene og ber oss ransake oss selv og inspisere huset vårt, livet vårt, så vi ikke bare hører hans ord, men gjør det de sier.